

SAMOBORSKI LIST

Ljetovališni vjesnik

Samoborski list* izlazi 1. i 15. u mjesecu.
PRETPLATA na cijelu godinu stoji K 4.—, na po godinu K 2.—, a na četvrt godine K 1.—. S poštom stoji 48 filira na godinu više, a u Americi K 1.40 na godinu više. Pojedini broj stoji 20 filira.

Odgovorni urednik: Dr. Mijo Juratović.
Uprava se nalazi u Šmidhenovoj ulici broj 22, a otpравништво u „Samoborskoj tiskari“ S Šeka, trg Leopolda Salvatora.

OGLASE prima uprava, a plaća se za peti redak u redakcijskom dijelu po 20 fil. u oglasnom 10 fil. Za oglase, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

GODINA I.

U Samoboru, 15. travnja 1906.

BROJ 8.

Seljenje u Ameriku.

II.

Priznati se mora, da se dosta naših ljudi posve lako i gotovo nekako lakoumno odluču na tu seobu. Ali veća ih se čest ipak teško odluču, da ostave svoje gnjezdašce, koje su si tako teško savili, da ostave rodnu zipku, koju su unatoč teškoga materijalnog položaja ipak ljubili. A teško ostavljaju i svoju dječicu, suprugu i možda stare roditelje; ali uslijed velike životne borbe, a pritiskani od dana u dan sve većim životnim zahtjevima, ne mogu više odoljeti zamamljivim riječima svojih iseljenih znanaca, konačno se odluču i ostave svoj dom. Često mnogoga muči teška briga, hoće li se i kada već živ vratiti u milu domovinu, hoće li i kada već zagrliti mile i drage svoje, hoće li naći sve onako, kako ostavlja, — ipak se sva ta briga gubi pred pomišlju: u Americi možeš postati sretan, kako su i mnogi drugi postali.

Poznamo krajeva, gdje su seljaci u ovo zadnjih par nerodnih godina, a bez svake zarade i uz dobre zemljišne posjede dosta bijedno stajali. Mnoga i mnoga realna ovrha provedena je budi za državni budi za privatni dug. A gdje su druge potrebe našeg seljaka? No američka je zarada mnogoga spasila od propasti. Tako je tamo, kako rekosmo, gdje su bar nekakovi zemljišni posjedi; ali kako je istom ondje, gdje i toga nema, ili ima vrlo malo. Mnogo našega naroda putuje u Ameriku radi lakoumno počinjnih dugova. Uz obične domaće prilike ne zna se iz toga zla inače iskupati, nego da potraži sreću preko Oceana. Ovo je ne samo velika, nego i vrlo pogibeljna rana na tijelu našega se-

ljaštva, pak ćemo o tom napose progovoriti drugom prilikom.

Time smo nanizali razloge, s kojih se naš narod ponajviše seli u Ameriku. Ne velimo, da su tu nabrojani svi uzroci. Nipošto. To su tek neki, a po našem ličnom uvjerenju i ponajglavniji. A kako svaka i najbolja stvar imade i svojih tamnih strana, tako ih imade i ovo pitanje. Nekojih smo se već dotakli, a na nekoje ćemo se još osvrnuti. Tako n. pr. od prištedenih zasluga treba odbiti troškove seljenja — kako već pomenusmo — treba uvažiti poteškoće, koje seljak podnese, dok putne troškove dobije, a i na druge se poteškoće mora računati. Ali što je danas bez poteškoća? Dogodi se i to, da se nekoji u Americi propije, pa zanemari svoju porodicu, koja gdjejkada u velikoj bijedi iščekuje od njega pomoći, ali on jadnik ne pita više ni za nju ni za dom. Ima i ovakovih slučajeva, ali su — hvala Bogu — rijetki.

Ali zar se ne bi bio mogao tako čovjek i kod kuće propiti, duga napraviti i zanemariti sebe i svoje. U Americi ako se zanemari i propije, izgubi porodica po njem putne troškove njegova seljenja i njegovu zaradu, ali kod kuće ipak ostaje još kakav takav zemljišni posjed ženi i djeci, koja ako i teško, ipak nekako na njem životare.

Ako se takav čovjek kod kuće propije, protupe se i grunt — pa on, djeca i žena ostanu bez svega, — bez kuće i kućišta — dok u prvom slučaju ostanu samo bez nemarna hranitelja.

Najteže posljedice ovoga seljenja ističu se u pomanjkanju poljskoga radnika, a napose se to opaža kod veleposjednika.

Maloposjednici mogu ipak uz nešto više marljivosti ponešto sami, a nešto uzimanjem težaka da obrade svoje zemljišne posjede, dok je veleposjednicima, koji potrebaju mnogo radnika, puno teže. Ipak ne onako, kako se općenito misli. Danas već napredna ekonomija obavlja gotovo sve svoje poslove strojevima, pak se potreba radnih sila silno smanjila — na minimum. U tom pogledu morat će se i maloposjednici povesti za velikim ekonomima, pak u pomanjkanju radnih sila obavljati gospodarske poslove strojevima — u koliko se to dađe.

Seljački pak dom, kojemu je radna snaga seljenjem njegovih članova u Ameriku oslabila, lakše će najmiti za svoje poslove i skuplje težake, jer mu kod toga u pomoć priteče američka zasluga, koje drugi mali posjednik ne pozna.

Da ima ovo seljenje svojih zlih strana i u moralnom kao i etičkom pogledu, utvrđeno je žalibože mnogim činjenicama. Ali poredavši sve prilike i povukavši konačnu bilancu o tome, moramo priznati, da je mnoga seljačka obitelj sadašnje svoje blagostanje podigla američkim zasluzbama.

A kada k tomu razmotrimo sve, što prije pomenusmo, dolazimo do uvjerenja, da su u ovim krajevima diobe i rascjepkanja seljačkih posjeda te njihova prezaduženost nastale prerano, a zarada američka otpočela prekasno — pa se uz prvo u velikoj mjeri — potonje slabo pozna.

M. V.

Snošljivi susjedi.

Alpinaka crtica od Petra Roseggera.

To je pripovijest, kako je sljepi tetrijeb spasao Ribića od sramotne smrti.

U zagorskoj općini Bukvici stanovahu izvan sela, nadomak gaju, dva uboga seljačka, koji su, kao zadnji u okolici, bili vrlo složni i ljubili se. Uvijek su se slagali i snasli i bockali se među se, dakako iz ljubavi. Tek jedan je nastojao, da šumaru, koji je pokupio sva obilja imanja, uđe što više u volju, jer oba su vukla od njega i drvo i krmu, a svaki je htio povući bolji dio. Obi ova snošljiva susjeda zvali su: Gornji Martin i Dónji Martin.

Jednoga dana reče Dónji Gornjemu.

„Znaš kaj, Martin. Šikalo bi se, kad bi našemu gospođu šumaru malo gušće složili kakvi mali špajs. Oni ti imaju veliko veselje, kad tko po noći hoda po njihovom dvorištu i kriči: Ogenj! Ogenj! — Tu ga ni Čekić je dvanajstu vudrili! — Kajti naš gospođu šumar, znaš bratec, nema ju patrolcov, a lepo im se vidi, da su drugi ljudi budni. Drugi feden bum sam tutam šel, znaš, dok mi našustje prejde.“

Gornji Martin bio je u svoje vrijeme isto tako prepreden kao i donji. Kad li jednom pađe s krova na glavu. Doduše je pao na ritak (šopa), ali mora da mu se nešto u glavi poremetilo, jer je od toga vremena postao vrlo povjerljiv, pače i prema svome susjedu. Kad mu je ovaj odao svoju nakamu, pomislil: „Ček, ček, Dónji, ti se misliš gospođu stopram v drugom tjeđnu prišmahjati, ali te bum pretekel!“ late noći ode u šumarev dvor i zavikne iz sveg glasa.

Ogenj! Ogenj!

U isti čas, kao na „Sesame, otvori se!“ pootvarale se vrata i prozori, a šumar zavikne iz svoje sobe „Odje to gori?“

„Tu ga ni Čekić je dvanajstu vudrili!“ zafali Martin.

„Tko to dreči?“

„Ja, gospodin, gornji Martin!“

„Potjerajte tu pijanduru!“ zapovijedi šumar slugama, koje se stadoše skupljati s ljestvama i čabricama. Tu je Martin došao do uvjerenja, da su noge najplemenitiji dio čovjeka, pak sretno uteče.

Susjedu ne reče Martin o noćnoj pustolovini ni bijele, ali je ipak progledao fakirariju i odlučio, da mu vrati šilo za nemilo.

Jednoga dana ode dónjem Martinu, povuče ga u jedan kutić, izvadi ispod kabanice pušku i reče: „Bratec, to bi bilo nekaj za te. Imam, viš, pušku, ali ja ti nis nikakov šicer. Kak ti imaš našustje v nogama, tak imam i ja v ruki, pak nemrem zgađati. Tutam v Lublu je jedan tetreb, si ga čul, kak vudira sako jutro. Fajn tiči! Vender drugač ni i nemre biti, on ti je čoravi, zmirom leti sim tam i kakti halavi tuče sobom v dreva. Nebi bilo kunšt streliti ga. Jagerima baš nebi štel to privuštiti. Rep moreš prodati pri Možešu, pak buš tak gušće došel do kapiće. Samo se pazi, da te nebi lugar šcipil. Pušku ti bum tu skrili. V mehuru imaš prahal Takt!“

Dónji Martin bio je naravski vrlo pošten, jer se bojava neugodnosti. Isprvice mišljale: Nu, ne bum ga streliti! Ni v redu!

Drugo jutro kad je šao u drva, zaista začuše, gdje tetrijeb doziva ženu, pa pomislil: „To bi bilo nekaj finoga. Pa šte bi me vlovil? Jager je sakajti vu Vratnu, pak ni ne sanja, da bi v Lublu koji špekuliral.“

Trećega jutra urani, odšulja se u Ljubel i ustrijeli pijevca. Prije no što je tetrijeb pao s grane na granu i na zemlju, stvorilo se kó iz zemlje dva lugara, pograbiše Martina i odvukoše ga u Zabošrek pred sud.

„Vi ste mišrozil, prefriganell! Potri vas vrag!“ govorale Martin usput lugarima. „Ki vam je sam, ven isti vrag povedal, da bum v Lublu pevca strelil?“

„To ti je tvoj dođri sused priškrbel,“ reče jedan lugar.

Tad pomislil dónji Martin: „O ti pektenski Judal Škartoti! Še je to lina, da si me prepovedal! Če je to

istinal! Naj ti nebu žal za dalje! To je grdi špajs!“

Šest tjeđana dobio je za tetrijeba. To ga je jako razljutilo, ta lopovština, koja u svijetu vlada. Stoga prosvjedovale: „Moja gospoda! Kaj je to za pravica? Za pišivoga pevca su mi odrapili šest tjeđni, a moj sused, gornji Martin, ni nikaj dobil za svojega velikoga jelena!“

Jelena? Za svojega jelena? Za svojega velikoga jelena? Lovce je pograbila vrtoglavica. Bitka kod Kóniggrátza sigurno ne bi na dobro lovačko srce toli potresno djelovala, kao vijest, da je gornji Martin u reviru sramotno ukrao jelena. Drugoga dana dovedoše oružnici gornjega Martina, a sud ga suoči sa Dónjim.

„Šte je povedal, da sem ja jelena strelil?“ upita potajno siguran, da ne će biti svjedoka.

„Ovaj ovdje!“ reče sudac, pokazavši na donjeg Martina.

„Te tu?“ reče Gornji lagano. „Ven im nemre nikaj reči, nikaj. Ven im te ni ni videl ni čul, kajti ni bil polek.“

„A gdje je bio?“ upita sudac.

„Tu istu noć im je bil v Benkovem melinu i okral je tam škrablicu z penezi.“

„Šte to veli?“ začudi se Dónji.

„Ja, z dopuštjenjem,“ odgovori Gornji i junački se ustoboči pred svojim susjedom.

„Daj se ti dragec rajše postaraj, kak buš Pinceku vrnul srebrnake, koje si mu osmeknul. A ne kaj tu poštene ljudi svajnil. Bu pametneje.“

„Poštene ljudi? Te je za smeh, susedi! Poštene ljudi, ki svoj štagel vužgeju, da bi kaj profetirali od asigurocije.“

„Kaj pak ti misliš? Šte je to napravil?“

„Ti bratec.“

„Lepo ti zafalim. Nu poveč, sused, zakaj ti svojega ne vužgeš. Kaj ne, vende se zbiraju šverceri, a gdi bi se sastajal z Budačevom babom? V hiši ni smeli pred tvojom starom. Kaj ne?“

Iz trgovaškog zastupstva.

Dne 31. ožujka održana je sjednica našeg trgovaškog zastupstva u nazočnosti kotar. upravitelja g. A. Seno i 14 zastupnika.

U 5 sati poslije podne otvorio je sjednicu općinski upravitelj g. Čop stavivši na raspravu prvu točku dnevnoga reda, naime: izvještaj o kupnji pješčenika od gde. barunice Allnoch.

Iz izvještaja se razabire, da pomenuti pješčenik ima 1200 četv. hvati, a kupljen je na dobrovoljnoj dražbi za 601 krunu.

Međutim je stigla na trgovaško zastupstvo molba zagrebačkih pothvatnika gg. Kralja i Seča, kojom mole trgovaško zastupstvo, da im ovaj pješčenik odstupi za istu cijenu i to s razloga, što namjeravaju u Samoboru podići tvornicu cementa. Osim toga traže od zastupstva neke polakšice, napose oprost od općinskog nameta na 10 godina.

Dr. Horvat predlaže, da treba ovu molbu zadovoljiti, ali samo uz uvjet, da molitelji podignu cementnu tvornicu, dok bi u protivnom slučaju općina natrag preuzela uz istu cijenu pomenuti pješčenik. — Ujedno se imaju pothvatnici obavezati, da će materijal iz toga pješčenika upotrebljavati samo u tvorničke svrhe, a ne za izvoz. Radi oprosta od nameta misli, da je dovoljno rok od 5 godina, koji se kasnije može eventualno produljiti.

Taj je prijedlog i usvojen. Druga je tačka dnevnoga reda bila prodaja kupališta g. dru. Juratoviću.

G. upravitelj Čop izvještuje, da g. dr. Juratović ni na koji način ne može kupalište kupiti, ako trgovaško zastupstvo usvoji prijedlog pododbora, koji traži uknjižbu servituta na put kroz kupališni park.

O tom se pitanju pavela velika i živa debata, dok nije konačno usvojen prijedlog g. Razuma, po kojem se gore pomenuti servitut nema uknjižiti, budući da bi mogao time kupac u neku ruku štetovati. Dovoljno će biti, da dr. Juratović dade očitovanje, da će put kroz park i nadalje biti općinstvu otvoren to više, što je to u interesu i samoga vlasnika, a njegov će interes biti sigurnim jamstvom i bez uknjižbe.

Ovaj su prijedlog živo podupirali gg. Oslaković i Joso Budi, te je on po tom većinom glasova prihvaćen.

Poslije toga je zaključeno, da se jedan općinski lugar ima sudbeuo progoniti radi pronevjerena općinskog novca.

G. upravitelj izvještuje nadalje, da naš stari grad u zadnje vrijeme vrlo propada, pa bi trebalo nešto učiniti, da se ta sredovječna gradina uščuva. — Zaključeno je obratiti se molbom na visoku vladu, da dopita u tu svrhu neku svotu iz fonda za uščuvanje građevnih starina.

Kao zadnja tačka dnevnog reda bilo je riješenje županijskog upravnog odbora, kojim se dopušta barunu Lepelu proširenje ulaza u njegov dvorac Oznik na općinskom zemljištu.

Kod čitanja ovoga riješenja došlo je do oštre debate, te je zastupstvo jednodušno zaključilo, da se protiv odluke upravnog odbora županijskoga prosvjeduje na visoku vladu.

„Tvoja tebi više tega dozvoljuje, morti se zna zakaj!“

„Morti i ti znaš, ti tat. Pametnije je, kak ti delaš. Tvoja baba taki zaguti dete, kak na svet dojde.“

„Šte je zaguti?“

„Ti nisi. Ti nemaš cajta, ti moraš po noći na vulici čubeti i čakati na lude i rajzemdere, da im žilu pustiš.“

„Daj ne klatraj! Brez tebe nis ni jednomu žilu pustil. Ti si se prvi prijel toga posta, na samoga sv. Jakopa v noći, gda si venoga trgovca zaklal.“

„Zaklal? Te se razme. Kak bi ga bil mogel zaklati, da ga ti nisi držal. Hurmak ti hurmast!“

Tako su si oba šumska prijatelja očitovale svoje griješne litanije; najgroznije zločine nabacivali su si riječima, kako je to običaj u krčmi kod čaše vina, karata i kugli.

Sudac je vrlo pažljivo slušao taj čudni razgovor. Pa kad su se susjedi posve iscrpili i stali u mržnji i bijesu izdano popravljati, zababurivati, reče sudac: „Ova dva čovjeka ne spadaju amo. Saprnite ih u lance i odvedite ih pred državni sud.“

U dobar čas prispiješe oba zločinca pred državnog odvjetnika. On je već nekoliko dana vodio raspravu protiv Ribića, koji da je iza svoje kuće umorio nekog palocija. Dokazi su se nabirali, prilike su se u toliko promijenile, te bi Ribić bio jamačno osuđen. U to eto susjed, koji se sami oduše sve od tetrijeba pa do palocija. Oba snodiživa susjeda stadoše se zdvojno hraniti i koprcati u mreži, koju si sami sapletoše. No utaman! Sve se razjasnilo i dokazalo i Ribić bude riješen.

Donjem Martinu oprostije pijevca, a Gornjem Jelena. I štagalj i srebrnjake i sve drugo im oprostije. Tek umoreni palocij povukao ih je k sebi u vlasnu — na užetu.

Preveo N. Toth.

Domaće vijesti.

Iz uprave „Samob. lista“. Neki domaći pretplatnici potužili su nam se, da im nije u kuću dostavljen posljednji broj „S. L.“. Veoma žalimo, da se to dogodilo, ali mi svaki put otpравimo list točno svjema domaćim pretplatnicima u kuću po našem raznosu, pak je dotičnim neurednostima samo on kriv. Molimo zato naše domaće pretplatnike, da prijave odmah svaki takav slučaj, ako bi se još kada desio.

Isto tako molimo i vanjske naše pretplatnike, neka se ne ljute na nas, ako im list koji put kasnije prisprije, jer ga mi točno pošaljemo na poštu, čim izide, a to je dosada uvijek bilo točno na određeni dan u jutro.

Cijenjenim našim pretplatnicima i suradnicima želimo

SRETAN USKRSI

Imenovanje. Upravljateljem ispražnjene župe u Brezovici postavljen je veleč. g. Ivan Slangenberg, bivši kateheta na vili milosrdnih sestara kod Sv. Duha.

Hidropatički zavod u Samoboru otvorit će se prvoga svibnja. Kod otvorenja ćemo se pobliže osvrnuti na ovaj zavod, koji bi mogao naš ubavi Samobor podići do ljecilišta prvog reda.

† **Julije Bubanović.** Početkom ovog mjeseca preminuo je u Zagrebu umirovljeni podžupan Julije Bubanović. Pokojnik ojaše žarki rodoljub kroz cijeli svoj život. U svojoj je mladosti bio odusevljeni lirac, te je sudjelovao kod kobnog događaja od 29. srpnja 1848. na Markovu trgu u Zagrebu, gdje je palo više nevinih žrtava.

Najbolji je dokaz njegova vrućega rodoljublja njegov testament, u kojem se obilno sjeno svih naših kulturnih i patriotskih insitucija. — Pokojnik je bio velik ljubitelj našeg Samobora, u koji je češće zaijetao, da se nauži prirodni krasota svoje hrvatske domovine. Jedne je godine bio u Samoboru kroz 2 mjeseca, pa ce se mnogi Samoborac sjećati njegove dobroćudne naravi i velike susretljivosti.

Vječni pokoj ovo mu uzornom rodoljubu!

Zadušnice za blagopokojnog J. J. Strossmajera. Dne 7. o. mj. u 10 sati u jutro citane su u župnoj crkvi sv. Anastazije svečane zadušnice za neumrloga hrvatskog mecenu.

Crkva je bila puna rodoljubnog općinstva. Uz izaslanike kr. kot. oblasti i kr. kot. suva prisustvovalo je zadušnicama i izaslanstvo općinskog zastupstva, gorajogradske čitaonice, hrv. pjev. društva „Jeka“, vatrogasnog društva i obrtničko-radničkog društva „Napredak“.

Korporativno sudjelovali škole, gospojinski odbor i „Hrvatski Sokol“ u Samoboru.

Uz brojno samoborsko građanstvo bilo je u vrlo velikom broju zastupano i okolišno seljaštvo.

Izložba. Kako je već javijeno, bit će na uskršni ponedjeljak otvorena izložba, sto je priređuje gospojinski odbor. Koliko smo mogli doznati i vidjeti, ova će izložba bez sumnje biti i lijepa i zanimljiva. Izložaka imade svake vrste, i više nego se očekivalo. Svakako će biti najviše zanimanje krasnoga spola za izložene ženske ručne radove, među kojima imade prekrasnih primjeraka. Nekoji će izložci biti i na prodaju, pa na to upozorujemo ljubitelje originalnih radova.

Uopće preporučujemo ovu izložbu najtoplije našem građanstvu i svjema pohodnicima Samobora za ovih 8 dana, a napose radi njegove rodoljubive svrhe.

Iz Anindola. Ubavi naš perivoj dobiva svakim danom ljepše lice: ranije drveće protistalo, a po obroncima prosulo se rumenilo krasnice resine u tolikom obilju kao rijetko kada. Uz sitnu ljubičicu i azurni procjepak umiješao se ljekoviti plućnjak, a po zasjencima nakupile se žuto-zelene glavice volujeg oka. Cijeim pak zavojem porazmjesta se devetliska zubatka sa svijetlim sumporastim cvjetcima. Uz ovo proljetno cvijeće imade još mnogo drugih običnijih vrsta.

Perivoj je prošavše zime mnogo stradao od snijega. Jače oštećeno i polomljeno drveće posjeđeno je i izvezeno, putevi su i jarci uredeni i pročišćeni i zasuti sitnim pijeskom. Ukratko: perivoj je potpuno pripravljen, da primi svakoga pohodnika, pa da ma razdraga dušu svojim čarima.

Društvo za poljepšanje mjesta dobro bi učinilo, da dade po perivoju namjestiti umjetna gnijezda, jer smo opazili, da se mačke od okolnih kuća zajetavaju u perivoj i progone tamo ptice.

Mnogo viče, malo rada. Čini se, kao da je to zarazna bolest, koja je došla u ovo zadnje vrijeme na nas Hrvate. Svatko uvida narodne potrebe i svatko viče, da treba rada i poživnosti i prigovara drugima, kako su nemarni, a malo ih je, koji nastoje, da svojim primjerom budu drugima na uzor. Mnogo ih je na riječima, a malo na djelu. Svatko uvida, da je velika borba, koju ima da vodi družba „sv. Cirila i Metoda“ u Istri protiv Talijana, da spasi onaj komadić zemlje majci Hrvatskoj. Svatko veli, da je treba pomagati, a kada se od njih moli tako mala žrtva, da kupuju po jedan novčić marke u korist Istre, te da ih lijepe na listove i karte, onda će ih se naći vrlo malo, koji će tu vrlo neznamtu žrtvu doprinijeti. Evo dolaze uskršni blagdan, kada se šalju na tisuće i tisuće čestitaka, pa kad bi svatko priljepio na svaku drugu kartu po jednu

marku po 1 novč. u korist družbe, koliko tisuća novčića bi se tu nabralo, a da pojedinac ni osjetio ne bi! Hrvati, pokazite se na ujeu i lijepite narodne marke! Ako ih u kojem mjestu nema, neka ih gg. trgovci naruče kod kluba „Cirilo-Methodski zidari“ u Zagrebu. Neke ne ostane i ovo glas, što vapi u pustinji!

† **Josip Drušković.** Dne 7. o. mj. preminuo je naglom smrću Josip Drušković, postolarski obrtnik u Samoboru, u 40 godini svog života. Pokojnik je bio revni član gornjogradske čitaonice, koja ga je i korporativno otpratila do vječnog počivalista.

Pokoj mu vječni!

Novo poduzeće. Kako se razabira iz današnjeg našeg izvještaja o posljednoj sjednici trgovaškoga zastupstva, podnijeli su g. g. Kraj i Seč iz Zagreba molbu na trgovaško zastupstvo, da im ovo ustupi općinski pješčenik u svrhu podignuća tvornice cementne robe.

Prošavše sedmice bila su ova gospoda u Samoboru te su s općinom sklopili konačni ugovor, koji je po općinu vrlo povoljan u svakom pogledu.

Taj su ugovor potpisali sa strane poduzetnika uz gospodu Kralja i Seča još i gospoda Lepel i Maizat, a sa strane općine gospoda Čop, Franjo Forko, Franjo Joso Budi.

Kako čujemo, ovo će poduzeće u najkraćem roku početi s radnjama.

Mi se veselimo od srca svakomu industrijalnom poduzeću, od kojeg se bar nešto nadamo, da će ugacati na brzi i bolji razvitak našega Samobora.

„Kraljici prirode“! Na uskršni ponedjeljak bit će u Anin-dou u vili „Kraljica prirode“ ugodna domaća zabava, kod koje će sudjelovati tamburaški zbor iz Zagreba i naša dca „Jeka“.

Vlasnik pak „Kraljice prirode“, naš poduzetni građanin g. E. Presecki, uložit će sve svoje iskustvo, da bude podvorba što bolja.

Preporučujemo domacim i stranim izlemicima, koji se kane kroz uskršne blagdane pozabaviti, da ne propuste posjetiti „Kraljicu prirode“, gdje ce uz ugodnu zabavicu doći i do izvrsne domaće kaptjice.

Svesokolski slet u Zagrebu. Cesi se počeli živo pripravljati za slavenski svesokolski slet u Zagrebu. U šezdeset sokolskih dvorana počeli su praktični tečajevi hrvatskoga jezika i predavanja o jugoslavenskim krajevima, a izaci ce i „Vod po Hrvatskoj“. U praškoj „Uradskoj besedi“ počeo je predavati o Hrvatskoj i Hrvatima dr. Schreiner, a predavanja usutira sa skopičkim sukana. Cesi ce iz Zagreba uciniti izlet na divaa naša „Pirvečka jezera“, a neki ce poći i na Cetinje, gdje ce bit veika svečanost i sokolske vježbe.

Promjene u vlasništvu nekretnina u općini Samobor za drugo polugodište 1905. 26. starunica Beatrica Gagern prodala je livade u „Preseki“ Petru Razumu iz Manjevasi za K 820; Adeli Urii za K 2300; Martinu i Kati Horvat za K 590; Milanu Poljaku iz Sv. Helene za K 1400; Juri Bajniću za K 800; Martinu ml. Bais iz Ponikva za K 1600; Steh Benceliću iz Male jazbine za K 1440; Miji i Stefi Norsiću iz Samobora, Gornji kraj, za K 680; Franji Horvatu iz Otrusevca za K 600; Stefanu Petriću iz Braslovja za K 400; Josipu Fuliru iz Braslovja za K 420. — 27. Dobrinec Martin iz Gradne kbr. 7 u 2 trećine i mlđb. Imbro Dobrinec u 1 trećini naslijedili su po otcu si, odnosno djeđu, njegove nepokretnosti, vrijedne K 1980. — 28. Beatrica bar. Gagern prodala je Juri Horvatu te mlđb. Stefanu, Andri, Josipu i Mati Horvat iz Gradne livadu „Preseku“ od 5 rati 176 kv. hv. za K 3700. — 29. Bišćan Josip iz Gradišća kbr. 7, prodao je Ivanu Levičaru, trgovcu u Samoboru, svoj dio i šestinu za K 20. — 30. Ivan Levičar prodao je Josipu Bišćan, Gradišće kbr. 7, jednu oranicu za K 200. — 31. Bišćan Mato iz Gradišća br. 7, prodao je Stjepanu Bišćanu iz Gradišća kor. 7, svoj dio nekretnina za K 400. — 32. Martin i Josipa Poređen zamijenili su svoju oranicu „Vučja jama“ od 750 kv. hv. za Mije Kunarića oranicu „Podložnicu“ sa 880 kv. hv. — 33. Juraj Haralović kupio je od Gizele Kršec preudate Haralović u Obrtničkoj ulici polovicu njezinog dijela nekretnina. — 34. Mlđb. Marija, Josipa, Marijda Fritz naslijedili su od Jurja Fritza u Stražničkoj ulici nekretnina, vrijedne K 2335. — 35. Janko Niki Pucina iz Rada kor. 233 kupio je od Stjepana Matjažića iz Čerja kor. 3, oranicu u „Iraovca“ u površini od 403 kv. hv. za K 200. — 36. Cvitič Stjepan, Valena, Filip i Mihaj naslijedili su po Miji Cvitiču pokojnikove nepokretnosti u Samoboru, vrijedne K 203.

Apatovačka kiselica i družba sv. Cirila i Metoda. Dozvolom družbe sv. Cirila i Metoda za Istru imade upraviteljstvo vrela Apatovačke kiselice u Zagrebu sključivo pravo raspačavati pod markom družbe Apatovačku mineralnu, stoinu i ljekovitu vodu. Od prodajni vrijednosti sveukupne Apatovačke kiselice otpadati će stanoviti ugovorenim posto družbi sv. Cirila i Metoda, pa kako je to domaće poduzeće odlikovano dosad na raznim izložbama sa ukupno 15 zlatnih i srebrnih medalja a na prijedlog medicinskih autoriteta i kemičko-analitičkih zavoda u Beču i Zagrebu proglašena je po v. hrv.-slav.-daim. zem. vladi mineralno ljekovito vodom, to se je pouzđano nadati, da ne će dijem naše domovine biti kuće, koja ne će jedino Apatovačku kiselicu kao stoinu i mineralno-ljekovitu piće trošiti, te joj dati prednost pred ostalim stranim vodama. Na taj način podupirati ćemo i družbu sv. Cirila i Metoda, koja ce od toga domaćeg poduzeća imati koristi. — Zamijevajmo stoga svagdje samo Apatovačku kiselicu.

moju crpati od uzgoja bagrema za svrhe vinogradarske, a i mi smo po njem onda istaknuli to u našem listu. Ali čini nam se, da je kod nas ova stvar ostala ne dođube bez zanimanja, nego samo pri riječi, ali do djela nije došlo. A baš čina nam treba i to što prije, to bolje, jer je potreba velika. Makar smo dakle već lani potaknuli naše gospodare, da se prihvate uzgoja bagrema, ponavljamo taj poticaj i ove godine, jer smo uvjereni o njegovoj koristi.

Za uzgoj bagremova kolosjeka ne treba izabrano kakovo zemljište, već sa može za nj upotrebiti svako i najlošije, pače pjeskovito tle, samo ne smije biti odviše vlažno. Biljke za nasad možemo si uzgojiti ili od sjemena ili možemo nabaviti jedno- ili dvogodišnje biljke za vrlo jeftinu cijenu. Tko ima već star i loš kolosjek, može u njem po prazninama zagajiti mlade akacije, pak će doskora imati od njega veću korist. Bagrem raste veoma brzo, a pusti li se da raste u drvo, bit će već za 35—40 valjan za sječu. Eto dakle za kratko vrijeme lijepe šume.

Iz panja pak i žilja tjera bujne i značne izdanke, koji već u prvoj godini narastu preko dva metra. U početku uzgoja kolosjeka kolje je već u četvrtoj godini toliko jako, da se može sjeći. Bagremovo kolje lijepo je i ravno, a trajnošću svojom ne zaostaje za kesteno- vim koljem. Dakako, da je bagremovo drvo, bilo za kolje ili za građu, to bolje, jače, tvrđe i živavije, što je starije, pa se onda i više cijeni.

Praktični Francuzi sade od bagrema živice i to tako guste, da se kroz njih ne može provući ni naj- manje živinče. A takova živica služi im ujedno kao ko- losjek. I kod nas su neki pokušali saditi bagremove ži- vice, ali su tako slabo uzgojene ili bolje reći zlo su sađene, te ne odgovaraju ni jednoj svrsi. Francuz to radi ovako: On zasadi ili zasije živicu u tri reda. Red od reda razmaknut je do pol metra, a drvece jedno od dru- goga 60 do 70 cm. Ne primi li se koja biljka, ili se poslije posuši, on je odmah izmijenjen drugom, da ne na-

stane veća praznina. Tako se gaji zasadena živica tri godine. Četvrte se godine posiječe ili otpili prvi red ži- vice s unutarnje strane, pete godine učini se to sa sred- njim redom, a šeste se godine otpili i treći vanjski red bagrema. Za ove tri godine opet je već prvi unutarnji red potjerao toliko jake izbojke, da se onda opet može on posjeći. I tako se ta sječa obnavlja svake godine na drugom redu, a kraj svega je toga živica uvijek lijepa i gusta, da potpuno odgovara svojoj zadaći. Ovako se može razumnim načinom crpsti dvojaka korist.

Bagremovo lišće i zelene grančice bilo friške bilo posušene daju govedu dobru hranu.

Pokušajmo stoga i mi gojiti bagrem, kad je on toliko koristan, a uzgoj je njegov posve jeftin.

Vanredna glavna skupština hrv.-slav. gospo- darskoga društva održat će se dne 26. travnja o. g. u 10 sati prije podne u prostorijama gospodarskoga dru- štva. Glavni je zadatak ove skupštine, da raspravi pi- tanje o reorganizaciji gospodarskoga društva i njegovih podružnica.

Izložba tovljenih svinja. Početkom travnja bila je u Beču priredena izložba tovljene stoke i ribe, te je dobro uspjela. I naša je domovina učestvovala u toj izlo- žbi, te je svojim izloščima postigla vanredan uspjeh, a to svakako mnogo znači, jer je bio velik broj izložitelja iz čitave monarhije. Od hrvatskih svinjogojaca, koji su sudjelovali kod ove izložbe, trojica su odlikovana i to: Pfeiffer iz Osijeka državnom nagradom, pl. Brigljević iz Vel. Gorice prvom počasnom i pl. Galeković iz Mracina drugom počasnom nagradom.

Poruke uredništva.

G. Vj. N. u St. — Preporučujemo se, ako ste već svršili. — Pripisanu crticu primili smo već i prošavše godine od domaćeg suradnika.

Oda. J. B.-B. u S. Molimo, da nas i dalje ne za- boravite! Vaši se članci čitaju s velikim zanimanjem.

G. K. B. u S. — Stanova imade i za pojedince i za obitelji dovoljno. Naći ćemo Vam stan, s kojim ćete biti potpuno zadovoljni.

G. B. T. u St. hrv. — Jeste li primili naše pismo? Javite nam se čim!

G. N. B. u St. Zahvaljujemo za pohvalno prizna- nje. Nijesmo ga uvrstili, da nam se ne rekne, da se hvalom ističemo. Željno očekujemo, da nas čim obra- dujete.

G. Domorodac. — Vaš je članak uopće vrlo po- hvalno primljen, samo s jedne strane čujemo, da je bilo prigovora. Valjda nije bilo pravo shvaćeno. Preporuču- jemo se opet.

Gg. blagajnike i upravitelje seljačkih udruga na- šega kotara molimo, da nas izvijeste o postovanju svo- jih udruga u prošavšoj godini.

G. Lj. P. u D. — Primismo obje crtice, pa će do- skora doći na red.

Hrvati i Hrvatice!

Sjetite se družbe

sv. Cirila i Metoda

Svoj k svomu — Samoborac k Samoborcu!

• Josip Kosić •

trgovina svježega i sušenog mesa na veliko i malo
Zenica — Bosna.

Brzjavke: Kosić, Zenica.

Preporučujem svojim veoma cijenjenim zemljacima svoju moderno uređenu trgovinu mesnate robe svake vrste, napose pak proda- jem: paprenu i stolnu slaninu i trbušinu, hamburšku slaninu za zajutrak, smotanu butinu i pleče, rebarca i zarezica, mnogovr- sne kobasice, kao: djevenice od smotane butine, pariske i ekstra kobasice, prave krakovske i poljske staniške kobasice, milanske kobasice, sardeljače, džigernjače, krvavice, onda cervelat, morta- dello, gotske, braunschvajgske, oderberške i kranjske kobasice, češnjovke i pečeniče, tirolske „landjäger“, frankfurtske i najšlad- ske, kobasice jezičnjače, „presswürste“; nadalje paštete od jetre i drugih umetaka, nadjevne svinjske glave i noge i dr.

Roba vazda svježija i najbolja.

• Cijene najniže! •

Po visokoj kr. zem. vladi proglašena
lječivom vođom radnicom.

Apatovačka kiselica

Naravno alkalno-muriatna bijela kiselica.
Najbolje stolno piće. — Lječivita voda.
Nagradjena sa 15 zlatnih bodova.

Od prvih lječivih autoriteta preporučena te prokušano, izvrsno i nenatkriljivo sredstvo. Glasovito sredstvo kod svih bolesti probavnih organa i grkljana, protiv uložina i reumi, kod bolovitog, plućnog, crijevnog i svih drugih katarra, protiv hemoroida, kod boli bubrega, nje- kura, kamena, ledene bolesti, artritisa i neto- plivih tovara. Probudeno, izvrsno i nenatkriljivo sredstvo kod spornih i mnogih drugih bolesti.

Upraviteljstvo vrela

apatovačke kiseliče,
Zagreb, Misa broj 17.

Dobiva se u svim ljekarnama, trgovinama
mirodija, restauracijama i gostionicama.

Hydropatičko lječilište

u Samoboru

u blizini glavnog grada Zagreba, u prekrasnom šumovitom gorskom kraju, na podnožju
okičke gore.

Način liječenja. Kompletno najmodernije uređenje: za hydro- i elektro-terapiju sa hydro-elek- tričnim kupeljima. Kupelji s ugljičnom kiselinom, vlačim uzduhom, parne kupelji, medicinske kupelji i liječenje fangozom; masaža gimnastika, terrainkura, kneipovanje, sunčanje i vježbanje.

Liječe se: Bolasti živčanog sustava: neurasthenija, hysterija, hypochondrija, neuralgija, migrena, cherea, bezsanica, kjeauti, svekolike bolesti centralnog živčanog sustava, napose kičme (izuzev duševne bolesti). Bolesti dišala, akutni i hronički bronhijalni katarrh, katarrhi dušnika i grk- ljana, bolesti nosa i porebrice, asthma i emphysem.

Nadalje: neuredno izpražnjivanje, haemorrhoidi, hronički proljevi, nervozna dyspepsija, slabokrvnost, bilječica, tustilo, diabetes mellitus, ulazi, rhumatizam, griječke srca i arterio- schrosa; bolesti ženske: neuredna menstruacija, bijeli cvijet, upale i promjene položaja materaca.

Stanovi i opskrba uređeni su u posebnom pensionu s najvećim komforom, te sa svim udobnostima. Postoji obična, vegetabilna hrana i hrana za diabetike.

Liječnik: Dr. Mijo Juratović.

U mjestu je pošta, brzajev i željeznička stanica.

Potanje obavijesti daje „Uprava lječilišta u Samoboru“, trg Leopolda Salvatora br. 18.

Tko pošalje???

poštom unaprijed

5 K 40 filira,

10 kruna,

dobiva franko u kući sljedećih 30 knjiga. Samo kratko vrijeme
nečuveno jeftino!

1. Frey: „Pomorska bitka“. 2. Rogović: „Crna kraljica“. 3. Tomić: „Pripovijesti“. 4. „Život kraljice Jelšave“. 5. Sirola: „Bret i sestri“. 6. „Doista jedan je Bog“. 7. Mijatov: „Život hajduka Udmanita“. 8. Pastorčić: „Rusko japanski rat“. 9. „Pastorčine Petrice Kerempuha“. 10. S. K.: „Spomen- pisanje“. 11. Pažar: „Obratir Jelačić“. 12. „Dvostruko umor- stvo“. 13. Sirola: „Devet izvornih pripovijesti“. 14. Sirola: „Sila- nova djeca“. 15. „Vojničke sale“. 16. Pažar: „Seljačke pra- vice“. 17. Sienkewitz: „Barick pobjeditelj“ (novo). 18. Verne: „Doktor Oz“. 19. Orđorović: „Planik“. 20. Tomić: „Crtice“.

Tko šalje poštom unaprijed K 3-20, dobiva 30 knjigih predmeta za zabavu u ugodnom društvu.

Tko šalje unaprijed K 1-20, dobiva „Zlatne ribice“, gale- rija slika (samo odrasli).

Novce molim unaprijed slati knjižari i papirnici

Ferdo Strmečki ml.,

Frankopanska ulica br. 2. — ZAGREB. — Frankopanska ulica br. 2.

dobiva franko u kući sljedećih 30-40 knjiga.
Samo kratko vrijeme.

1. Ljubić: „Matija Gubec“. 2. Devide: „Lažni barun“. 3. Toma- ić: „Crtice“. 4. Mark Tyzin: „Zvuci iz Amerike“. 5. Milić: „Vrsta četa“. 6. Sirola: „Spasna pripovijest“. 7. „Jedan jedan je Bog“. 8. Hoffman: „Svako je svoje sreće kovac“ (vezano). 9. Pažar: „Obratir Jelačić“. 10. Sienkewitz: „Barick pobjeditelj“ (novo). 11. „Život kraljice Jelšave“. 12. Sirola: „Pametni ra- čun“. 13. S. K.: „Spomen-pisanje“. 14. Czajkowski: „Skolozoh u kuli sa sedam tornjeva“. 15. „Pastorčine Petrice Kerempuha“. 16. Frey: „Na bijegu“. 17. Storna: „Polimir“. 18. Sirola: „Devet izvornih pripovijesti“. 19. Sirola: „Silanova djeca“. 20. Lazzow- sky: „Ribnik“. 21. Sirola: „Miraz“. 22. Tratinir: „Sjaj danice Bratara“. 23. Pastorčić: „Rusko japanski rat“. 24. Mijatov: „Život hajduka Udmanita“. 25. Pažar: „Seljačka buna“. 26. Burdo: „Zgrade i putovanja Stanley-a“. 27. Krcmarčić: „Novela i nove- lete“. 28. Orđorović: „Planik“. 29-30. Harambakić: „Vijenac pripovijesti, romana i pjesama (12 knjiga)“.

x Jedino pravo nadomjesno sredstvo zrnate kave jest Frankov „Hydro“ (hydropatička kava) po dr. Lavoslavu Winternitzu. — Taj proizvod iz glasovitih tvornica Hinka Francka sinovi prost je od svake primjese, što proizlazi iz egzotičnih kavinih rastlina, dakle od sastojina, što podražuju živce (kofein), pa ipak nam pruža, ako se priredi — bez dodatka zrnate kave — piće ugodnog ukusa, tako, da će svaki onaj, koji iz bud kojeg razloga ne smije da uživa zrnatu kavu, biti ushićen, što mu je uspjele pronaći tako sličan i ukusan nadomjestak. — Proba za kuhanje i kušanje osobito se preporučuju. — Dobija se u svakoj trgovini špeceraja, delicata i droguerija, ili se naruči preko ovih izravno.

Društvene vijesti.

Hrv. pjev. društvu „Jeki“ pristupio je kao član utemeljitelj ugledni naš sugrađanin gosp. Ivan Koudečka, industrijalac i kućevlasnik, sa svotom od 50 K. Na lijepom mu se daru „Jeka“ još ljepše zahvaljuje. Ugledali se u nj i drugi prijatelji hrv. pjesme.

Na Uskrs pjevat će „Jeka“ u crkvi franjevačkoj misu u 11 i pol sati. U ponedjeljak imade, kako je već javljeno, svoj prvi ljetni izlet u Anin dol.

Prosvjeta.

„Proletni zvuci“. Na dosta praznom našem glazbenom polju pojavio se snažan i simpatičan mlad talent Josip Canić, koji po dosadanjem svom radu obećaje lijepe nade. Prošavše godine podao je ovaj glazbenik narodu hrvatskomu na ruke prve proizvode svoga glazbenoga truda pod imenom „Proletni zvuci“. Zbirka obuhvata 17 kompozicija što za solo pjevanje uz klavir, ili klavir, harmonij i gusle, što opet za muški zbor, a nešto i za sam klavir. „Proletni zvuci“ su zaista zbirka glazbenih osjećaja, izrečenih nježnim i umiljatim melodijama, koje se milotom svojom ugodno dojmiju i pjevača i slušača. Stoga ih toplo preporučujemo za nabavu svakoj porodici; koja miluje našu glazbu. Pjevačkim je pak društva sveta dužnost, da si nabave ovu zbirku i da pjevanjem uspješnih ovih kompozicija upoznaju svoju publiku s darovitim ovim skladateljem. Cijena je zbirci 6 K.

„Hrvatska Danica“, zabavno-poučni list za puk, izlazi mjesečno jedamput na 16 strana i s omotom, te donosi u svakom broju lijepe zabave i zdrave pouke za puk, pa je vrijedna svake preporuke. Osobito bi bila dužnost naše inteligencije, koja je u češćem saobraćaju s pukom, da ga upozna s „Hr-

vatskom Danicom“. Vlasnik je i urednik „Hrvatske Danice“ Ivan Gmajner. Pretplata je „Hrvatskoj Danici“ sa poštarinom na čitavu godinu 1 K (za Ameriku 1K 50 fl), a šalje se: Upravi „Hrvatske Danice“, Gundulićeva ulica 13, Zagreb. Još uvijek se može dobiti i potpuno prvo (od 1903. g.) i drugo (od 1904. g.) godišta tvrdo uvezano, svako za 1 K 30 fl. Ta bi godišta svakako trebale da naruče sve naše pučke knjižnice.

„U pjesmi i priči“. Antologija hrvatske omladinske književnosti. — Pod tim napisom predao sam u štampu već mjeseca ožujka omašno djelo (do 35 štampanih araka velike osmine), gdje su prikazani uz prvake hrvatske omladinske knjige i svi ostali savremeni radnici današnje lijepe knjige za mladež počevši od najstarijih do najmlađih. Kako su uz radnje i iscrpivi i opširniji prikazi o dosadanjem književnom radu pojedinih autorâ (sam uvodni moj članak prikazuje na str. VII. do XIV. opći pregled i povijest omladinske književnosti), to je ova antologija ujedno i savremena povijest hrvatske omladinske književnosti u biografijama. Koliko takovo djelo iziskuje i studija i požrtvovnoga rada, i koliko sam ja morao uz svoju vlastitu veliku knjižnicu prelistavati i tražiti i drugdje, čitati razne brošure i časopise, pa vaditi točne podatke — pojmit će samo onaj, koji je istu muku već možda proživio. Ne radi se ovdje ni o kakovom dobitku, već uz velike poteškoće, da u pravom svijetlu prikazem savremenu hrvatsku oml. književnost. Pouzdano zato umoljavam sve prijatelje lijepe hrvatske književnosti, da me pretplatom i u sabiranju pretplatnika pomognu u mojem nastojanju. U pretplati ne će djelo premašiti cijenu od 5 K, dok će poslije knjižarska cijena biti mnogo veća.

Djelo će biti štampano na najfinijem papiru i kao monumentalno djelo elegantno opremljeno i u originalne platnene korice uvezano. Novac ili prijavu na dopisnoj karti, da se dotičnik smatra pretplatnikom, neka mi se pošalje do konca mjeseca lipnja, jer će se tada djelo početi razlašljati.

Primijetiti mi je, da će od svakoga autora (a ima ih preko devedeset) biti uz njegovu biografiju pripočeno po više njegovih radnja: što pjesama što pripovijesti (u svojem genreu najkarakterističnije), a po tom je samo djelo za svakoga vrlo zanimljivo. Uz oml. pjesnike nizati će se pripovjedači, uz ove opet zemljopisni i povjesni oml. pisci, sakupljači narod. pripov. i pjesama i drugi...

Ovo javljam ovdje i svim onima, koji iščekuju od mene budi kakovo razjašnjenje ili odgovor, da li je već djelo u štampi.

Tom zgodom javljam, da su doštampane prevedene pripovijesti i pjesmice od njemačko-českkih pisaca za

mladež „Presadi“ (cijena uvezano 80 fl.), i najnovije izvorne moje pjesme i pripovijesti „Za cvjetne mladosti“ (cijena uvezano 80 fl.), a umoljavam cijenjeno novinstvo, da ove književne obznanе pretiska.

Štjivoševci (z. p. D.-Miholjac), Slavonija 1906.

Rudolfo Franjin Magjer.

Gospodarstvo.

Bagrem (akacija).

Do pred koju godinu malo se kod nas marilo za to bodljikavo drvo. Ali u najnovije doba počeli se gospodariti za nj živo zanimati, a napose vinogradari prate s osobitom pažnjom svaku vijest o tom drvu, otkada su upoznali njegovu upotrebljivost i valjanost za vinogradarske svrhe.

Danas imade u našoj domovini tek po gdje koja bagremova šumica, a za koje doba bit će već i čitavih šuma. A bilo bi to svakako i za željeti, jer je ovo drvo zaista vrlo korisno, a najbrže doraste do sjece. Njegovi zahtjevi pogledom na tle, položaj, podneblje i hranu tako su čedni, da ih je moći vrlo lako zadovoljiti. Za gašenje dakle ovoga drva vrlo malo treba uložiti truda, a ipak se obilno i brzo naplaćuje. U Francuskoj su prednosti bagremove odavno već upoznali, ali kod nas se za to slabo marilo: ta bilo je još dosta hrastovih i kestenovih šuma, kolosjeci su još bili bujni, pa tko da uza to još mari za akaciju. Međutim su naše šume od veće česti posječene, kolosjeci opustjeli, a ipak potrebe svake godine rastu, jer se kompleks regeneriranih vinograda godimice povećava. Posljedica toga jest sve veća skupoca kako građevnog i ogrjevnog materijala, tako i vinogradarskoga kolja. Ljetosnja je cijena kolju bila tolika, kako još nikada doslije, a kako svi znaci kažu, nija ta cijena još dostigla vrhunac. Usljed toga su vinogradari u teškom položaju: izdaci za obrađivanje vinograda i potrebnog vinogradarskog pribora sve su veći, te ih producent već jedva može da namiri, a s druge strane dižu se tužbe od konzumenata na visoku cijenu vinogradarskih produkata. Posljedica je tomu slaba vinska trgovina, a to opet znači loš napredak vinogradarstva. Da se ta stvar donekle uredi, treba olakšati breme i vinogradaru kao producentu i kupcu kao potrošaču. Donekle moglo bi se to postići time, da se vinogradari pobrinu, kako će što jeftinije doći do dobrog kolja. U tu se pak svrhu mogu najbolje poslužiti uzgojem akacija.

Već prošavše godine upozorio je župnik stenjevački, g. Ivančan, vinogradare na veliku korist, što je

Hydro Preporučeno po Hydro Dru med. Lav. Winternitzu,

ličniku upravitelju ličnicišta podom. Sans Souci u Mauer kod Beča
vrdinujućem ličniku I. bečkog društva za liječenje po prirodi u Beču.

„Hydropathicka“ pridodatak za kavu, ali i kao
Odmjena vi gotova sa kuhanja, snatnija je, bogatija
bojom, ukusnija i ima puniji tek nego hlad i jela.

**Hydropathicka
kava.**

Jedino hrenivo u kavi je —
mlijeko.

Sa kavom — mnogo mlijeka.

Kakvoća jedina je temelj prednosti

Prirodnost.
čistost.
Dobar ukus.
Izdašnost. „Akt.“
elastinosa.

Hinka Francka sinovi
Pardubice, Komotava, Bukarešt, Košice, Zagreb.

Za zajuttrak i užinu

dobiva se svakoga dana izvrsna
kava, čaj, čokolada, kakao te slatko
i kiselo mlijeko kod

Melanije Wuja,

Suhodol, kraj hydropatičkog zavoda.

Prodaje se

kuća s vrtom.

Upitati se: Samobor, Novi trg br. 5.

Javna zahvala.

Naša samoborska štedionica, koja svake godine dijeli znatne svote u plemenite svrhe, obdarila je ovih dana susjednu crkvu sv. Barbare u Rudama sa K 100. Na tom obilnom i plemenitom daru najtoplije se zahvaljuje župnik sa župljanima.

U Rudama, dne 11. travnja 1906.

S. Mrakušić,
župnik.

Trgovina i naklada umjetnina **Josip Kaplan** Zagreb, Duga ul. 12., Telef. 245.

Preporuča svoje bogato opskrbljeno skladište raznih svetih i svjetskih uljenih slika i staklenih i kromoslika, heliogravura, bakro- i ocjeloreza, akvarela, zrcala u zlatnim i orahovim okvirima.

Tvorničko skladište okvira za slike i letvice za slike u raznim izradbama na veliko i na malo. Zidnih satova i ura njihalica. Kiparsko-pozlatarska i staklarska radiona. Vlastiti proizvod okvira za slike i staklenih slika, kao i slika sa glazbom.

Portreti i umjetna slikarija. Zavod za crkvenu umjetnost, križni putevi, kipovi, raspela i slike za žrtvenike u svakoj izradbi.

Osobito preporučam krasnu sliku „**Saborska sjednica od 4. srpnja g. 1848.**“ koja nebi smjela manjkati u nijednom hrvatskom domu.

Ilustrovani cjenici besplatno i franko.

Ilustrovani cjenici besplatno i franko.

Gostionica „Kraljici Prirode“ E. Presečky-a.

Gostionica

„Kraljici prirode“

(Vila Eduard Presečky)

nalazi se u čarobnom Anin-perivoju, te je ugodno sklonište za odmor, okrepu i zabavu. — Divotni vidici pružaju gostima vanredan užitak. — Svježi gorski uzduh prija grudima i podaje krepko zdravlje.

U gostionici se toči za okrepu gostiju:

izvrsno domaće vino

iz vlastitih vinograda, kao i

svježe ožujsko pivo,

dobiju se sve vrste

toplilih i hladnih jela

kao i sir Ementhalski, domaći, švicarski itd., salama, jaja, slatko i kiselo mlijeko, maslac, bijela i crna kava, kakao, te priznati Samoborski kruh iz moje svestrano priznate uzorne pekarnice.

Po narudžbi dobije se **janjetina, odojak,** tepo želji i sve druge vrste jela.

Objed se može i posebice naručiti, da se naznači broj gostiju i vrsta jestiva, te da to domaći najave usmeno, a strani pismeno u Smidhenovoj ulici broj 4.

Zahtijevajte samo

Volanijevu lužinu.

Najveći uspjeh sadašnjosti!

postigla je poznata i znamenita lužina za pranje rublja tvrtke

EUGEN VOLANI

koja je u kratko vrijeme polučila na gospodarskom polju za štedljive domaćice najsajjniji uspjeh i zadovoljstvo.

Ne kupujte, ako nije

mojim imenom providjeno.

Lužina je nenaplativa za svaku štedljivu i dobru domaćicu, za bolnice, praonice, samostane itd.

Prednosti kod uporabe jesu: pranje bez sapuna, sode, pepela i ine primjese, a što je baš glavno kod uporabe, da ne škodi i ne kvari rublje.

Prištednja	na vremenu.	Zašto?	jer se u 2 sata opere ona količina, što se prije jedan cijeli dan prala.
Prištednja	na trošku.	Zašto?	prije su bile potrebne 2 pralje, a sada jedna.
Prištednja	na gorivu.	Zašto?	jer uporabom gori 2 sata, prije 10 sati.
Prištednja	na rublju.	Zašto?	jer ne kvari rublje i traje 2 puta dulje.
Prištednja	na novcu.	Zašto?	kod najmanjeg gospodarstva sigurno 100 K.

Ove sve navedene prednosti lužine ispitala su 4 učenjaka i kr. zem. kem. anal. zavod u Zagrebu, predstojnik dr. Srećko Bošnjaković.

Raskužna moć Lužine: raskužuje rublje od zaraznih bolesti, uništava bacile kolere, pošaline, tifusa i spora, bedrenice (Miltzbrand).

Lužina ne zahtijeva nikakvih posebnih uređaja ili sprava. Paziti valja na patvorine i jamčiti samo onda za sjajan uspjeh, ako je kutija ili omot providen mojim imenom. Narudžbe prima i obavlja samo uz pouzete

EUGEN VOLANI

Zagreb, Gundulićeva ulica 29, Telefon 154.

Naputke za uporabu šaljem besplatno. — Prodaja najmanje u sanducima po 25 kg.; no da se može svatko o dobroti lužine osvje- dočiti, šaljem za pokus kutiju od 4 i pol kg. po K 2-80 uz pouzete sa naputkom. — Trgovci uživaju primjeren popust.

U Samoboru dobije se samo kod E. Presečky-a.

Glavni savez tvornica strojeva za gospodarstvo i industriju

ZAGREB.

P. n.

Već sada nam je moguće, da svim posjednicima, gospodarima
i vlastelinima pružimo

zajamčeno izkušane gospodarske strojeve,

jedino samo iz tvornica **prvoga reda** uz potpuno umjerene cijene i brzu dobavu.

Upozorujemo p. n., da svrate osobitu pažnju na to, da se je naš savez organizovao **nagom za korist hrvatskoga naroda**, te da udovolji davno očekivanim potrebama **domaćeg gospodarstva i industrije**.

Već danas stoji na našem ovdješnjem skladištu preko **hiljadu** raznih gospodarskih strojeva, te svakomu kupcu stoji prilika, da se osvjedoči o

solidnoj gradnji i savršenoj konstrukciji strojeva.

Osvrnuv se i na prijašnje oglase u ovom listu, ponovo ist-čemo, da nam **financijska snaga** naših odličnih tvornica omogućuje **uspješnu borbu sa svakom konkurencijom**.

Naše objave nijesu samo puka obećanja, već **istinski rad i nastojanje**, da pribavimo našem poduzeću **častan glas**.

Mi jamčimo za naše strojeve jednu godinu dana, postavljamo ih u posao i izašljemo svake godine u proljeću našeg montera, da izvidi i ispita, dali su strojevi kod nas nabavljeni u potpunom redu, a **sve to posve besplatno**. Molimo za Vaše vrijedno podupiranje.

S veleštovanjem

Glavni savez

tvornica strojeva za gospodarstvo i industriju

Preradovičev trg. **Zagreb.** Preradovičev trg.

Brzjavlj: **Stöger, Zagreb.**

Telefon br. 76.

Telefon br. 76.

